

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 20.—
NEGYED ÉVRE K 55.—
FÉL ÉVRE . . . K 110.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 220.—

SZERKESZTŐSEG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U 49 SZ
TELEFONSZÁM: 18.

Tehetség, tudás, munka

A pénzügyminiszter az indeminálás vitáját bevezető expozéjában a tehetséget, a tudást és a munkát jelölte meg az országépítés alapjait gyanánt. A letűnt időkől szomorú tapasztalataink vannak az ugynevezett programjelszavakból. Gyakori eset volt, hogy államférfiak, amikor kormányra kerültek, tetszetős jelszavak csillogtatásával igyekeztek biztosítani maguknak a bizalmat, de működésük vajmi ritkán váltotta be a programjukhoz fűzött várakozást s a közönség kénytelen volt belátni, hogy a tetszetős hangzó jelszavak csak megtévesztésre szolgáltak, élő valósággá nem váltak. A pénzügyminiszter kijelentései azonban nem bizalomelőlegezés biztosítására szánt frázisok, hanem egyrészt megnyugtató aziránt, hogy Magyarország pénzügyi politikája a tudást, a tehetséget és a munkát akarja az ország újjáépítésének szolgálatába állítani, másrészt intelem és felhívás minden magyar emberhez, hogy legjobb tudásával és tehetségével, agyának és karjának minden erejével segítse elő az ország mielőbbi talpraállását.

A jelszó-politikában Magyarország különben is vége. Reméljük, mindörökké. Az ország lerongyolódása, tönkrementelése, az enyészet szélére kergetése bizonyára mindenkét kiábrándított a jelszavakból és a frázisok, ha még oly hangosan puffognak is, nem fogják megszédíteni többé a magyar népet. Nem hisszük, hogy volna Magyarországon csak egy ember is, aki be nem látná, hogy ha az isteni gondviselés kimentette hazánkat a pusztítás szörnyetegeinek karmai közül, talpraállásunkat, az egészséges élethez való visszatérésünket, a virágzás meggyéjére való eljutásunkat csak úgy érhetjük el, ha minden fenntartás és minden hátsó gondolat nélkül, őszintén és lelkesedéssel megfogadjuk a pénzügyminiszter intelmét.

Ez a kötelessége ma minden jó magyar embernek és senki sem vonhatja ki magát a kötelességteljesítés alól ilyen életbevágó kérdésben, mert különben személyi torzalkodások kicsinyességén forgácsolódik el a nemzet megmentésére összefogott törekvések ereje. Ennek pedig semmiesetre sem szabad megförtélnie.

A jótékony természet az idegek fájdalmával figyelmezteti a

testet arra, hogy hol van szükség az orvoslásra. Mindannyian tudjuk, mik a legnagyobb bajaink, mi fáj legjobban minden embernek ebben az országban s ez mutatja meg a legjobban, mit kell tennünk, mik a leg-sürgősebb és legszentebb kötelességeink, ha diadalmas egészsé akartjuk építeni újra az ezer sebtől szétszaggatott testű országot.

A köztisztviselők mellékfoglalkozása

Sándor Pál a zsidó-kérdésről — A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés maj ülésén *Rakovszky* István elnökölt. A napirend előtt

Gaál Gaszton

a köztisztviselők mellékfoglalkozása.

tárgyán bejelentett indítványát indokolta meg. Nem akarja a köztisztviselőket semmiképpen károsítani, csak rá akar mutatni a köztisztviselők mellékfoglalkozása körül fennálló viszszasságokra és fel akarja kérni a kormányt, hogy szüntesse meg azokat. A három közgazdasági minisztérium tisztviselőkarának mellékfoglalkozására nézve adatokat szerzett be. 1913-ban a pénzügyminisztériumban 13 miniszteri tanácsos, 36 részvénytársaságnál töltött be állást, 7 osztálytanácsosnak 15 igazgatósági állása volt. A kereskedelmi minisztériumban 2 államtitkárnak 5 állása, 17 miniszteri tanácsosnak 46 állása, 16 osztálytanácsosnak 45 állása, 5 miniszteri titkárnak 13 állása volt stb. A börzén játszanak a köztisztviselők. A következő indítványt terjeszti be:

Mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a köztisztviselők mellékfoglalkozása tekintetében kifejlődött régi gyakorlat ellentétes a közérdekekkel és felhívja a kormányt, hogy ezt a kérdést minden minisztérium ügykörében vizsgálja felül s az összes tisztviselői mellékfoglalkozásokról részletes kimutatást terjesszen a nemzetgyűlés elé.

A pénzügyminiszter válasza

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter: Amikor a legszélesebb körök szimpátiájukról biztosítják a tisztviselőket, a legóvatosabban kell bánnunk az ilyen vádakkal. Nem tudom, bór zéznek-e a tisztviselők vagyszemélt. Régi közmondás, hogy

Százan és százan mutatják már rá a sok jelszavakra, amelyeknek vezérelniök kell a magyarság életakarátát, legfőbb ideje, hogy a jelszavak valósággá váljanak. Dolgozni, dolgozni és még százszor is újra dolgozni: ez kell, hogy programja legyen azoknak, akik nem ajkukon, hanem szívükön viselik az ország sorsát.

sem, de tudom, hogy husz évig voltam a pénzügyminisztériumban, ismerem az összes tisztviselőket és az én minisztériumban legalább nem börczök senki. Ha mégis tudomásomra jutna ilyen eset, a legszigorubbán járnék el.

A nemzetgyűlés az indítványt napirendre tűzte és annak tárgyalására az elnök fog javaslatot tenni.

Sándor Pál a zsidókérdésről

Ezután folytatták az *indeminálásról* szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Sándor Pál: Ma, amikor itt felszólal, érzem, hogy olyan ellenáramlatokkal kell megküzdenie, olyan légkör van körülöttem, amely nehézzé teszi a helyzetét. Isten segítségét kéri, hogy a nemzetgyűlés szívéhez megalkálja az utat. Az indeminálás-javaslatot akar foglalkozni, azután teljes terjedelmében és teljes őszinteséggel a zsidó-kérdéssel. Ha most nem állunk talpra, sohasem fogunk talpra állani.

Zakány Gyula: A zsidóság is álljon talpra!

Sándor Pál: Mindjárt beszélni fogok teljes nyíltsággal a zsidókérdésről.

Rubinek István: Hallgassuk meg keresztényi türelemmel! (Taps a kisgazdapárton.)

Sándor Pál: Azt a békét, mely a nemzet romlását jelenti, az ő hozzájárulásával nem újuk alá.

Friedrich István: Helyes!

Sándor Pál ezután gazdasági rendszabályokról szól, melyeket a zsidók ellen kell használni. Ha egy nagy trombitával folyton azt fújja, hogy: zsidó, zsidó, zsidó, — azzal gazdaságilag nem érünk semmit. Meg tudom érteni, ha valaki antiszemitizmusra szól. Régi közmondás, hogy

antiszemitizmus az, aki kellenél jobban gyűlöli a zsidót. De ha antiszemitizmust akarnak, ezt tettekkel kell gyakorolni!

Friedrich István: Hallatlan! Én is ugyanazt mondom!

Sándor Pál: Valamilyik képviselőtársam azt kérdezte, mit értek tettek alatt. Nem pogromot, hanem bizonyos gazdasági rendszabályokat. (Zajos helyeslés a Friedrich-csoportban.)

Friedrich István: Nagyszerű! Egy nézetet vagyunk! Hallatlan! Még a zsidók csinálják meg a keresztény kurzust! Nagyon korrekt nyilatkozat!

Sándor Pál ezután a dollár értékéről beszél. (Egy hang a szélsőbaloldalon folyton közbeszól és cáfolja *Sándor* Pál állításait.)

Rakovszky István elnök: Kérem, nem vagyunk a börzén! (Taps.)

Sándor Pál: Egyetlen amerikai milliárdosnak több pénze van, mint amennyit Magyarország egész adóssága kitesz. Legyünk okosak, hagyják azt a zsidót négy vagy öt hónapig még élni! (Általános nagy derűtség.)

Lingauer Albin: Gemacht!

Felkiáltások a kisgazdapárton: Jó számítás! Addig a kurzus ugys megcsúszik!

Sándor Pál ezután a luxus-cikk behozatala ellen szól. A legrövidebb idő alatt meg kell változtatni a birtokpolitikát. (Általános helyeslés.) A kereskedelemre a legnagyobb súlyt kell helyezni. A bankokról azt mondja: ha berlinnek elég kilenc bank, Pestnek sem kell néhány száz bank. Az állam jóindulatú beavatkozásával ez a kérdés megoldható lenne.

Felkiáltások: Nagy keresztény bankok kellenek!

Sándor Pál: Helyre kell állítani a felekezeti- és az osztálybékét. Nem segítünk azzal, ha mindig csak arra a pár zsidó és keresztény láncosra mutatunk rá. Ő tiszteli a vallásos embert, ha az tisztességes.

Meskó Zoltán: Vallásos ember nem lehet tisztességtelen!

Sándor Pál: Én ismertem sok vallásos zsidót, aki tisztességtelen volt.

Meskó Zoltán: Azok nem voltak vallásosak, hanem fari-zeusok!

Sándor Pál: Össze kell fogunk mindenre való tekintet nélkül. Beszédét azzal végzi, hogy a javaslatot elfogadja.

A főispán és a polgármester budapesti útja

Megsürgetik a miniszteriumokban a városi ügyeket

Hétfőn délelőtt Szomjas Gusztáv főispán, Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Magoss György dr. tiszti főügyész, Kernhoffer József kir. tanácsos és Poroszlay László városi felügyelő-bizottsági tagok kíséretében Budapestre utazik, hogy a város elintézés alatt álló ügyeinek vitelét megsürgesse.

Az utazás egyik legfőbb célja, hogy a vigalmi-, kávéházi- és cukrászdai adókról intézkedő szabályrendeleteket, amelyeket még februárban fölterjesztettek, helyben hagyassák, nehogy a város újabb pótdoemelésre kényszerüljön. Lépéseket fognak tenni aziránt is, hogy a pénzfelülbélyegzés alkalmából a fővárossal szemben tanúsított előzenyességet Debrecenre is kiterjesszék. A főváros negyvenmillió pengkészlétét ugyanis a felülbélyegzés megtörténte után hiánytalanul visszaadták, mert különben a főváros közigazgatása katasztrófális helyzetbe jutott volna. Debrecen két millió koronát tevő pengkészlétének felét visszatartották, noha a város épp oly kevéssé nélkülözhetetlen, mint Budapest.

Számos kisebb jelentőségű ügy mellett elintézik a városnak a városnak kiutalandó részgálic-mennyiség kérdését is és gondoskodnak a nyugdíjazott kórházi ellenőr állásának betöltéséről. Valószínű, hogy erre a tisztségre országos pályázatot hirdetnek. Ugyanekkor érintkezésbe lép a polgármester az Országos Gyermekvédő Liga elnökével is, a debreceni gyermekek külföldi üdültetésének részleteit megbeszélje.

Fentartják a polgári étkezőt

Háromféle ebéd — Az étkező új helyiségbe költözik

A közellátási tanács vezetősége már régebben foglalkozott a polgári étkező bezúntatásának kérdésével. Az étkező fontartását főleg a helyiség alkalmatlan volta nehezíti meg. A sötét és fülledt helyiséget a debreceniek nem szívesen látogatták, a vendégek elmaraadoztak s az utóbbi időben már csak 200—250 ember vette igénybe naponta az étkezőt. Ezek is nagyrészt a városba jövő vásárló közönségből kerültek ki.

Ilyen körülmények között az étkező deficitje állandóan emelkedett. Félév alatt több mint 60.000 koronát fizetett rá a közellátási tanács az étkező fontartására. A vezetőség ennek folytán arra a megállapodásra jutott, hogy a kevés számú étkező kedvéért nem érdemes a nagy költséggel járó intézményt fontartani és ilyen irányú előterjesztést tett a tanácsnak.

A napokban Zellinger Ede törvényhatósági bizottsági tag beadványban fordult a főispánhoz és arra kérte, hogy felülvizsgálati és felügyeleti jogánál fogva vegye kezébe az étkező ügyét, mert a mai súlyos megélhetési viszonyok mellett kötelessége a városnak az intézmény fontartásáról gondoskodni. Szomjas Gusztáv főispán teljes mértékben magáévá tette a beadvány álláspontját és ma délelőttre értekezletet hívott össze.

Az értekezleten a főispán elnöklésével Magoss György dr. tiszti főügyész, Balla Bertalan dr. aljegyző, a közellátási ügyosztály helyettes vezetője, Schwartz

Vilmos, a közellátási hivatal igazgatója és Várady Sándor vett részt. A főispán előterjesztésére az értekezlet úgy határozott, hogy az étkezőt okvetlenül fenn kell tartani. Megállapították, hogy a mostani helyiség nem alkalmas az étkező céljaira és megbízták az üzletvezetőt, hogy megfelelő helyiséget keressen.

Az étkezőben háromféle ebédet fognak kiszolgálni. Az első osztályú ebéd ára 12 korona lesz: leves, főzelék feltéttel és tészta. A 8 koronás második osztályú ebéd ugyanez lesz tészta nélkül. Lesz ezenkívül 4 koronás ebéd is, amely levesből és főzelékből áll.

Akar Ön élelmiszert kapni Amerikából?

Az amerikai segítő akció

Egy az American Relief Administration által kidolgozott tervezet értelmében az Egyesült Államokban élő magyarok élelmiszereket küldhetnek Magyarországon élő rokonaiknak és barátaiknak.

Az American Relief Administration »Amerikai Segítő Raktárak«-at (American Relief Warehouses) állított fel, melyeknek az a rendeltetése, hogy magánegyenek részére nagyobb mennyiségű élelmiszert juttassanak el Magyarországra.

Hogy történik ez?

Az Egyesült Államok bármely bankháza bizonyos összegű dollár befizetés ellenében a befizetőnek élelmiszeralványt ad ki. Ez az utalvány egy Magyarországon élő egyén nevére van kiállítva s egy csekk jellegével bír, melyet az Amerikai Segítő Raktáraknak kell bemutatni vagy elküldeni, hogy azt élelmiszerekre váltsák. Az amerikai bankok bármelyikénél váltott élelmiszeralvány immár utnak indul Európába. Ajánlott levélben annak a címére küldik, akinek a nevére az utalvány szól. A címzett az utalvány bemutatja vagy elküldi (egyesen vagy a vidéki kirendeltségek útján) az American Relief Administration Warehouse központi irodájának (Budapest, IV., Váci-utca 31., IV. em. 19.), ahol ismét egy ugyancsak másra át nem ruházható utalványt kap az Amerikai Segítő Raktárhoz, hol az arra jogosult személynek vagy megbízottnak az élelmiszert kiszolgáltadják.

Abban az esetben, ha a címzett az árukat nem veheti át Budapesten, saját költségére elküldi neki. Az American Relief Administration az élelmiszerekért csak a budapesti központi raktárig vállal felelősséget, azonban egyezséget kötött egy helybeli szállítócéggel, mely szerint a csomagokat teljes értékűre biztosítja, a címzett költségére a vidéki városokba szállíthatják.

Az Amerikai Segítő Raktárak terve Középeurópa több más országában is megvalósult. Mert más országokra is áll az, hogy az Amerikából utnak indított pengkúldemények csekély gyakorlati jelentőséggel bírnak, mert a küldemények átvevői saját hazájukban a nagyobb tápértékű élelmiszereket egyáltalában nem, vagy csak nagyon nehezen tudják beszerezni. A terv azonban egyáltalában nem célozza azt, hogy a pengösszegek küldésétől elálljanak, hanem azt, hogy módot teremtsen arra, hogy a rendkívüli fontossággal bíró élelmiszereket behozhassák, ami olyan feladat, amely postautalványokkal nem oldható meg. Az American Relief Administration budapesti irodájához érkezett számtalan panasz mind azt bizonyítja, hogy a magánfelek által küldött postacsomagok túlnyomó többsége a postaszolgálat megbízhatatlansága folytán nem érkezik el rendeltetési helyére. Ezzel szemben az American Relief Administration, European Children's Fund utalhat arra a tényre, hogy már hosszú hónapok óta zavartalanul bonyolítja le ugy a Magyarországon, mint a más közép-európai országokban működő gyermeksegítő akciók céljaira szükségelt, sok hajórakományt kitevő élelmiszerek szállítását. Itt mutatkozik legszembetűnőbben a tömegszállítás előnye az egyéni küldemények felett. Eszerint ez az új terv praktikus, kellőleg indokolt s tulajdonképpen nem jelent egyebet, mint a forgalomnak a már használt utvonalonon sűrűbbé való tételét.

Az élelmiszereknek az amerikai nyílt piacon való ilyen nagy tömegbeni vásárlása azt vonja maga után, hogy a vásárlásokat a legalacsonyabb áron eszközlik, tehát a lehető legtöbb élelmiszert kapják a legalacsonyabb áron. Abból, hogy a fizetés amerikai pénzben történik, az a közgazdaságilag eléggé nem méltányolható

előny származik, hogy az amerikai élelmiszerek kifizetésére nem kell a külföldön oly rossz árfolyamon álló magyar koronát használni.

Az élelmiszeralványok egyelőre nagyobb és kisebb csomagokra fognak szólni. Egy kisebb csomag a következőket tartalmazza:

11-1 kgr. liszt
4-5 » bab vagy
3-6 » zsír
8 doboz tej.

Egy nagyobb csomag tartalma pedig a következő:

63-5 kgr. liszt,
22-6 » bab,
7-2 » szalonna,
6-8 » zsír,
5-4 » »Corned Beel«
(füstölt marhahús),
18 doboz tej.

Amennyire a helyzetet jelenleg át lehet tekinteni, az Amerikai Segítő Raktárak terve egészséges üzleti alapokon nyugvó gyökeres segítséget jelent. A dollárok ellenében történő élelmiszeraladás az American Relief Administration részére hasznos fog eredményezni, melyet a Magyarországon jelenleg folytatott gyermeksegítő munka kiterjesztésére fognak fordítani. Tehát egy mindenki által óhajtott kombinációval állunk szemben: a magyar közönségnek hatékony segítséget nyújtanak s egyidejűleg a gyermeksegítő akció működésének időtartamát meghosszabbítják.

A munka megindulása alkalomával

Huszár Károly
akkori miniszterelnök

a tervről a következőképpen nyilatkozott:

»A legmesszebbmenő támogatásban óhajtom részesíteni az Amerikai Segítő Raktárak tervét, mely szerint Amerikában élő egyének ott pénzt helyeznek letétbe, hogy annak ellenében magyarországi barátainak élelmiszerek küldeményeket biztosítsanak. Élelmiszert bevásárlására szolgáló pénzültalványok egyelőre nem szolgálhatják a kívánatos célt, miután a legszükségesebb élelmiszerek helyben be sem szerezhetők. A szállítási lehetőségek is hiányosak, úgy hogy a postacsomagszállítás szinte lehetetlen. A kormány raktárakat fog szerezni az amerikai küldemények céljaira és az ott felhalmozott áruk nem lesznek rekvirálhatók. Az Amerikából küldött utalványokat ezeknél a raktáraknál kell majd bemutatni és a kiutalt élelmiszert az illető egyének közvetlenül e raktárakból fogják kiszolgáltatni. A forgalom révén elért minden üzleti haszon a magyarországi gyermekjóléti akció javára fog fordíthatni. A magyar kormány az így megszervezett intézménynek teljes támogatását fogja nyújtani, mert ez az intézmény kitűnő megoldását nyújtja Magyarországon megsegítése problémájának.«

A szervezettel működését már megkezdte, mikor több oldalról bírálatokkal illették azért, mert a csomagokban foglalt élelmi-

szerek Magyarországon felelő dollár kifizetésére nem kell a külföldön oly rossz árfolyamon álló magyar koronát használni. Ez a tény irható, hogy sajnos az élelmiszert jóval drágábban az American Relief Administration mind az érdekeit viselkedést intézmény miniszterium álláspontot tervvel személszereket a megtakarítások megfeszertöbbletetványokra.

A közlélm

a követke

»Nagybecsű rencesnk k magyar kir miniszterium denben seg akciónak, ez nem ígérhet uralom s az megszállás a tasztrofális hogy ha a s velt élelmis gon szerez már-már el szerszüksége gitene, sőt a gas árak vonná mago

Ebből látj rikai pénzer miszert, az tását és a k letekig való ményezné.

Annak ig élelmiszerek kai Segítő maznak, je az árukkal megőrzése. mezési min nyilatkozatá re az igazol

»Ezen s az átvevő annak ig áru ame mely az rendelete den néve talástól, i adagba mentes«.

Az Amer tájékoztató IV., Váci-utca levelezőlapo lyekből meg lehet az é kapni. Ezel nal el kell rokonoknak pontos és c annál is szükséges, k ben a lap kában s így vány megé színü. A 1 lapokra 40 ragasztani.

Felvilágít a Csapó-ut dában kap

Bardách Dezső gyógyszerháza a „Nap“-hoz
Debrecen, Ferencz József-ut 1. sz.

Alapítva 1920.

Az összes gyógyszerek, kötszerek, gyógyszerkülönlegességek, vegyszerek, kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek s cosmetikai cikkek teljesen felszerelt legnagyobb raktára.

Férfi

szerek Magyarországon a megfelelő dollárösszeg koronaértékénél olcsóbban vásárolhatók. Ez a tény annak a rovására írható, hogy a magyar korona sajnálatos értékcsökkenése folytán az élelmiszerek Amerikában jóval drágábbak, mint itt. Mivel az American Relief Administration mindig csak a közönség érdekeit viseli szíven, azonnal kérdést intézett a közlélmészési minisztériumhoz, hogy milyen álláspontot foglal el avval a tervvel szemben, hogy az élelmiszereket itt szerezzék be s a megtakarított szállítási összegnek megfelelő értékű élelmiszertöbbletet adjanak ki az utalványokra.

A közlélmészési minisztérium a következő választ adta:

»Nagybecsű átiratukra van szerencsénk közölni, hogy bár a magyar királyi közlélmészési minisztérium készséggel mindenben segédkezet nyújt az akciónak, ezirányu támogatását nem ígérheti, mert a bolsevista uralom s az azt követő román megszállás az országot oly katasztrofális helyzet elé állította, hogy ha a segélyakcióval tervbe vett élelmiszerek Magyarországon szerzethetők be, az a már-már elviselhetetlen élelmiszerszükséglettel semmit sem segítené, sőt az amugy is tulmaga árak további felhajtását vonná maga után».

Ebből látjuk, hogy ha amerikai pénzen itt vennének élelmiszert, az csak az árak felhajtását és a készleteknek a végletekig való kimerítését eredményezné.

Annak igazolására, hogy az élelmiszerek tényleg az Amerikai Segítő Raktárakból származnak, feltétlenül szükséges az árukkal adandó igazolvány megőrzése. A magyar közlélmészési miniszternek következő nyilatkozatát lenyomattuk ezekre az igazolványokra is:

»Ezen szállítási igazolvány az átvévo által megőrzendő annak igazolásául, hogy az áru amerikai származású, mely az 12238/1920/II-a. sz. rendeletem értelmében minden néven nevezendő lefoglalástól, igénybevételtől és fejadagba való beszámítástól mentes».

Magyar Közlélmészési Miniszter.

Az Amerikai Segítő Raktárak tájékoztató irodája (Budapest, IV., Váci-utca 31., IV. em. 19.) levelezőlapokat készített, melyekből megérthető, hogy hogyan lehet az élelmiszereket megkapni. Ezeket a lapokat azonnal el kell küldeni az amerikai rokonoknak és barátoknak s pontos és olvasható kiállításuk annál is inkább feltétlenül szükséges, mert ellenkező esetben a lap kézbesítése Amerikában s így az élelmiszertalvány megérkezése nem valószínű. A megcímzett levelezőlapokra 40 filléres bélyeget kell ragasztani.

Felvilágítások és levelezőlap a Csapó-utca 15. alatti listíródában kaphatók!!

A kormányzó Nyiregyházán

Nyiregyházáról jelentik:

Horthy Miklós kormányzó tegnap reggel Nyiregyházára érkezett. A város és a vármegye közönsége határtalan lelkesedéssel fogadta.

A kormányzó a városházán fogadta a tisztelgő küldöttségeket. Az üdvözlésekre a kormányzó együttesen válaszolt s beszédében a többek közt ezeket mondta:

— Az a szilárd alap, az akét pillér, amelyre építeni kell: a nem-

zeti eszme és a keresztény erkölcs.

A keresztény morált minden tisztességes, becsületes ember elfogadhatja, az izraelita is. Végül azt moudta, hogy összetartásra van szükség politikai téren is. Nézzük, hogy ki a legönzettelenebb és legokosabb, azt kell a képviselőházba küldeni.

A kormányzó, aki folytonos, lelkes ovációk központjában állott, délután utazott el Nyiregyházáról.

Amerikai magyarok Magyarországot épségéért A washingtoni nagy tüntetés

A február végi és március elejéről szóló amerikai magyar lapok most érkeztek Magyarországra. Az Amerikai Magyar Népszava tudósításaiból látjuk, hogy milyen nagyméretű volt az amerikai magyarok tüntetése, amelynek sikeréről már beszámoltunk. Nincs Amerikában magyar testület, sem egyház, sem hitközség, amelynek képviselői nem voltak jelen. Minden magyar telep elküldte megbízottait és a mozgalom oly nagy arányokat öltött, hogy a tüntetés es felvonulás napját március 15-éről, amikor eredetileg megakarták tartani, 22-ére kellett elhalasztani, hogy a megfelelő intézkedéseket megtehesék.

A nagyszabású mozgalom megindítója Berkó D. Gézőnek, az Amerikai Magyar Népszava szerkesztőjének egy cikke volt, amely az amerikai magyarságnak kifejtette, hogy még nincs minden elveszve, az amerikai magyarság vonuljon Washingtonba a Capitolium elé, emelje fel ott tiltakozó szavát és követelje a wilsoni elvek alapján a magyar nemzet önrendelkezési jogát és ezzel kapcsolatosan a népszavazás elrendelését a megszállott területeken. A felhivas megmozgatta az egész amerikai magyarságot, intezőbizottság alakult, amelynek titkára Harsányi László newyorki református tiszteletes lett, mindenféle helyi bizottságok alakultak, különvonatok indultak Newyorkból Washingtonba, hogy az amerikai képviselőház helyezkedjék a népszavazás álláspontjára,

»mert addig egyetlen várost, egyetlen falut, egyetlen tanyát se szakíthatnak ki Magyarországtól, míg meg nem kérdezték a legkisebb várost, a legszegényebb falut, a legutolsó tanya népét is: el akarnak-e szakadni Magyarországtól?»

Mindnyájunknak el kell menni! Fel a washingtoni nagy utra! ilyen felírással jelentek meg óriási cikke a magyar lapban, a newyorki Mc. Aldin Hotel-ben nagy gyűléseket tar-

tott a rendezőbizottság, felhívásai megjelentek az amerikai angolnyelvű lapokban is és március 22-én több mint 2000 magyar amerikai polgár vonult végig zászlók alatt, magyar és amerikai nemzeti dalokat énekelve Washington főutján a Capitolium elé.

Uri fehéreműveket

gallérokat, nyakkendőt készít Herman Nándor, Hatvan-u. 31.

A románok által okozott károk összeírása

A magyar kormány még december hóban elrendelte a megszálló csapatok által okozott károk összeírását. A békefeltételek szerint ugyanis Magyarországnak joga van ahhoz, hogy ezeket a károkat az entente-hatalmak jóvátételi bizottsága elé terjessze. Az összeírást a hatóságok a tiszántúli részek kivételével el is végezték. A Tiszántúli most kerül sorra.

A kárbejelentések j. hó 19-től, hétfőtől kezdve a városi adóhivatalnál történnek és pedig a város hét kerülete szerint elkülönítve. Hivatalos órák délután 8-12-ig és délután 3-6-ig.

Miután a kárbejelentések az egész országban egységes szempontok szerint kerülnek megtörténnie, minden kárbejelentésnek jelentkeznie kell, még akkor is, ha kárát valahol (Gazdasági Egyesület, Kereskedelmi- és Iparkamara) már bejelentette. Kivételt képeznek a vasúti és postai intézmények, valamint a katonai hatóságok, melyek káraikat közvetlenül közlik a központi statisztikai hivattal.

Közhivatalok, pénzintézetek, nagyobb ipari telepek, kereskedelmi cégek kárbejelentési kimutatásukat és az összesítő munkálatukat a statisztikai hivattól kiadott utasítás szerint maguk fogják elvégezni. A szükséges nyomtatványokat a városi hatóságtól fogják megkapni, a közhivatalok közvetlenül, az ipari és kereskedelmi iparkamara útján.

A szükséges felvilágosítást a kereskedők és az iparosok a Kereskedelmi- és Iparkamaránál, a gazdák a Gazdasági Egyesületnél kaphatják meg. Kétes esetekben Vásáry

István dr. tanácsnok és Csobán Endre városi főlevéltárnok döntenek, akiket a tanács a kárbejelentési munkálatok vezetésével megbízott.

A lapok vasárnapi számaiban a kárbejelentésekre részletes utasítások fognak megjelenni.

Fegyházra ítölték a püspökladányi forradalmi törvényszék elnökét

A debreceni kir. törvényszék ötös büntetőtanácsa Nagy Kálmán dr. kir. ítélőtáblai bíró elnöklete alatt ma két kommunista bűnpörben tartotta meg a főtárgyalást.

Az egyik tárgyalás érdekessége főként abban állott, hogy a vádlott, Duró Pál, a püspökladányi forradalmi törvényszék elnöke, már egyszer lopás vétségének vádja alatt állott a debreceni törvényszék előtt s büntetését itt, a debreceni fogházban töltötte ki.

A vádlott alacsony homloku, kistermetű fekete ember, foglalkozására földmunkás, kevés intelligenciára valló módon védekezett a vád ellen, amely ötrendbeli zsarolás, kétrendbeli személyes szabadság megsértése és egyrendbeli orgazdaság büntetével terhelt. Folyton azzal védekezett:

— Kérem, én nem csináltam semmit. Mindent dr. Kéri Lajos, a vádbiztos csinált!

Azt azonban nem tagadta, hogy Tóth Károly 50, Tóke Balázs 500, Szakál Ferenc 1000, Szabó Márton 100 és Szabó József 200 koronás büntetéseinek kiszabásánál ő elnökölt s hogy az ítéletekhez hozzájárult.

Tóke Balázs és Szabó Mártonné tanuk vallomásuk szerint nem fizették be a rájuk rótt bírságot s így Schäfer Béla dr. kir. ügyész a vádbeszéd keretében az ő esetükben zsarolás büntetése helyett zsarolás büntetése kísérlete miatt emelt vádat, míg a többi vádat fenntartotta.

Mielőtt a bíróság visszavonnult, a vádlott még egyszer engedelmet kért a szólásra és hosszasan fejtegette, hogy a Püspökladányban összeszedett tuszokat csak az ő közbenjárására engedték szabadon a vörös csapatok s ennek enyhítő körülményül való beszámítást kérte.

A törvényszék három rendbeli zsarolás büntetében, két rendbeli zsarolás büntetében és egy rendbeli orgazdaság büntetében mondta ki bűnösnek Duró Pált és ezért három évi fegyházra ítélte, amelyből vizsgálati fogságával öt hónapot kitöltöttek vett.

A másik ügy, amely tárgyalás alá került, Szarka Antal kalauz bűnügye volt. Szarkát az ügyesség személyes szabadság megsértésének vétsége címén azzal vádolta, hogy házigazdáját, Horváth Józsefet és nejét vörös örökkel elfogatta.

Szarka úgy adta elő a dol-

Férfi- és női kalap alakítása és javítása

gyorsan és pontosan

Szell Gergelynél

PIAC-UTCA 63 SZÁM,

got, hogy ő a bolsevik-uralom utolsó napjaiban csak tréfásan mondta több vasutas előtt, hogy a burzsujok annyira várják már az oláhokat, hogy némely házigazda még a kilincset is tisztogatja. Ezt besúgták *Bartának*, a rendőrség vörösrémének, aki magához hívatta és letartóztatással fenyegette, ha nem mondja meg az illető házigazda nevét. Szarka megijedt a fenyegetéstől és *Lehoczki* vörösparancnokot házigazdája lakására vezette, ahol Horváthot és nejét *Lehoczki* letartóztatta.

A letartóztatottak négy napig sínylettek a rendőrség börtönében s csak az oláhok bejövetele után szabadították ki őket.

A törvényszék Szarka Antalt kétféle személyes szabadság megsértésének vétségében mondta ki bűnösnek és három havi fogházra ítélte.

Rözelítési rendeletek

A vágó-állatok szállításának szabályozása

A közlemezési ügyosztály közli: A m. kir. minisztériumnak 2687. M. E. sz. rendeletével az árukülforgalom rendezéséről szóló 5510-1919. M. E. sz. kormányrendelet, a szarvasmarhák, juhok és kecskék forgalmának szabályozása tárgyában 4563-1917. M. E. sz. alatt kiadott kormányrendeletet oda módosította, hogy a vágósertések, továbbtartásra szánt hasított körmű állatok és egy-egy állatok Magyarország határain túl fekvő helyekről (ideértve a volt osztrák-magyar monarchia területén alakult államokat is) való behozatala, végül a vágóállatoknak a fentebb megjelölt területekre leendő kivitele csak a m. kir. pénzügyi és közlemezési miniszterek hozzájárulásával a m. kir. földmívelésügyi miniszter által kiállítandó szállítási igazolvány alapján eszközölhető.

Ezen igazolványokat a m. kir. földmívelésügyi miniszter 21.333. sz. rendelete értelmében a minisztérium állatforgalmi osztálya állítja ki, miután a felszámolás alatt álló állat- és takarmányforgalmi r.-t. erre irányult megbízatása megszűnt. Az igazolványok csak akkor érvényesek, ha az előirt módon vannak kitöltve, aláírásuk s a földmívelésügyi minisztérium bélyegzőjével vannak ellátva.

A m. kir. pénzügyminisztérium 571/1920. P. M. sz. rendelete szerint a folyó évi április hó 20. napjától kezdve azokra az árukra nézve, amelyek kivitelének engedélyezése hatáskörébe tartozik, az áru külforgalom ellenőrzésére hivatott vámhivatalok (vámhivatali kirendeltségek) az általa kiadott kiviteli engedélyeket a rendelet 9 §-ában megjelölt kivétellel csak az esetben foganatosíthatják, ha a rendelet kiadásáról szóló külön értesítést tőle közvetlenül megkapták és a félvagy a szállító intézet által bemutatott kiviteli engedély pon-

tosan megegyezik a tőle kapott közvetlen értesítés tartalmával. Az engedélyek iránti kérésekhez rendszeresített űrlapok az állam-nyomdánál a pénzügyminisztériumban s valamennyi vámhivatalnál beszerezhetők.

A Debreceni Protestáns Irodalmi Kör felolvasó estélye

Az első estély programja

A DPIK. e hó 17-én, szombaton délután 5 órakor a református kollegium disztermében felolvasó estélyt tart a következő műsorral:

1. A ref. tanítónő-képezdei énekkar előadja *Innisfaire*: Harangját.

2. Dr. Papp Károly egyetemi tanár felolvasást tart *Reformációkorabeli egyházi énekköltészetünkről*.

3. Nagy Viola urleány előadja *Beethoven*: 32 variationen (c moll.)

4. A ref. tanítónőképezdei énekkar énekl: *„Oh! Ábrahám ura!...”*

A mai felolvasó estély bevezetője a Prot. Irod. Kör tavaszi felolvasó estélysorozatának s a következőkkel együtt, mint eddig is, azt a nemes célt szolgálja, hogy az építés, az oktatás és a művészi szórakoztatás eszközeivel felbressze, megerősítse és gyümölcsözővé tegye a hallgatóság lelkében a protestáns szellemet. Hitet és jellemet akar nevelni s e mintáját a prot. kereszténység világmegváltó nagy eszméi hirdetésével, eredményei felmutatásával, szükségessége hangoztatásával óhajtja véghezvinni. E feladat mindig helyén való volt, de sosem jogosultabb, mint ma, mikor nemzeti újjászületésünket a keresztény eszménység jegyében és tartalmával akarjuk elérni. Az estélyre belépő jegy nincs, de a költségek fedezésére személyenként 1 korona díj mindenkitől szívesen fogadtatik.

HIREK.

Elismerés a rendőrségnek

Megemlékeztünk már arról, hogy a debreczeni államrendőrség milyen nagyszerű teljesítménnyel járult hozzá a kormányzó fogadtatásának sikeréhez. A főkapitány ma külön végzésben szögezte le a rendőrség érdemeit:

Végzés.

Horthy Miklós kormányzó Ő Főméltósága itteni látogatása alkalmából kifolyólag a debreczeni m. kir. államrendőrség, úgy a tisztviselők, mint a többi rendőrralkalmazottak és a rendőrelégység már az érkezést megelőzőleg, de különösen a látogatás napján a rend biztosítása és fentartása szempontjából olyan kiváló teljesítményeket mutatott fel, hogy az magára vonta a magasabb és illetékes körök figyelmét és azok elismerését vivta ki.

A magam részéről elejétől végig tapasztaltam azt, hogy a rendőrség a rend biztosítását a

legkifogástalanabban teljesítette, amiért is elismerésem fejezem ki a tanúsított fegyelmeztséget és köszönetemet az önfeláldozó szolgálatteljesítésért.

Debrecen, 1920. apr. 16.

Rostás István,
rendőrfőkapitány.

Vasárnapi istentiszteletek.
A református templomokban vasárnap, e hó 18-án az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál *Juhász Ferenc* s.-lelkész, délután 3 órakor kétet magyaráz *Konrad Zoltán* s.-lelkész, a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál *Márton Sándor* s.-lelkész, délután 3 órakor kétet magyaráz *Márton Sándor* s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál *Konrad Zoltán* s.-lelkész, délelőtt 11 órakor ifjúsági istentiszteletet tart *Almássy M.* s.-lelkész, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart *Nagy István* s.-lelkész, az Árpádtéri templomban délelőtt 9 órakor prédikál *Uray Sándor* lelkész, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart *Almássy Márton* s.-lelkész, az Ispótyai-templomban délelőtt 9 órakor prédikál *Molnár Ferenc* vallás-tanító lelkész, délután 3 órakor gyermekistentiszteletet tart *Juhász Ferenc* s.-lelkész, a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál *Kovács János* vallás-tanító lelkész, a pallagi Gazdasági Akadémiában délután 3 órakor prédikál *Mezei Béla* s.-lelkész.

Vasárnapi iskola délelőtt 9 órakor a Kossuth-utca 75. sz. alatt, délelőtt 10 órakor a homokkerti imaházban, *Kandia-utca* 7. szám alatt és a *Nőegyleti Árvaházban*, 11 órakor a ref. egyház tanácstermében, a ref. felső leánynevelő intézetben, a *Csap-utca* 9. és 11. számú leányiskolában, serdülőknél *Kossuth-utca* 35. sz. alatt, délután 2 órakor a *Diakonissza-Othoban*, *Nyil-utca* 85. sz. alatt, a *Nyilastelepi iskolában*, a *Miklós-utcai iskolában*, délután 3 órakor a *Csap-utca* 11. sz. alatti fiúiskolában.

Délután 4 órakor a Konfirmált Leányok Szövetsége tartja összejövetelét a ref. egyház tanácstermében, *Egyháztér* 17. sz. alatt, hol bibliát magyaráz *Uray Sándor* lelkész.

Délután 5 órakor a Kossuth-utcai templomban a vallásos estélyen bibliát magyaráz *Szele György* lelkész.

Népszámláló biztosok figyelmébe. A közlemezési ügyosztály közli: Felhívtnak a közlemezési nép és állatösz-szeirást végző azon népszámláló biztosok, akik a leösszesített és lemásolt felvételi kimutatásokat még nem adták be, hogy azokat legkésőbb f. évi április hó 17-én déli 12 óráig a városi lisztirodában (*Csapó-u.* 15. sz.) kövélkezmények terhé mellett feltétlenül adják be.

Árpa és zab vetőmagvak. A városi közlemezési ügyosztály értesíti a város gazdaközönységét, hogy miután kilátásba van kisebb mennyiségű árpa és zab vetőmagvak megérkezése, felhívja az érdekelteket, hogy ilyenmü tavaszi vetőmagvak iránti igényüket *Csapó-utca* 15. szám alatti lisztirodában mielőbb jelentéské be.

Talált lovak. A csendőrség két gazdátlan lovat szállított be a városi istállóba. A lovak ball hátulsó combjukon *P. J.* bélyeget viselnek. Tulajdonosok megfelelő igazolással jelentkezzenek *Nagy László* polgári rendőrellenőrnél a rendőrfőkapitányság épületében, II. em. 78. sz.

Stengel Károly, a debreceni m. kir. állami rendőrség fogásza, fogműtermét *Baththyány-utca* 16. sz. alá (saját ház) áthelyezte. Fogad délelőtt 10-12-ig, délután 2-5-ig.

Rézgálicot kapnak a gazdák. A városi számvevőség már átvette a debreceni gazdák részére kiutalt rézgálicot. Aki-nek tehát rézgálicra van szüksége, jelentkezzen a számvevőségi hivatalban.

Felhívás. Felkérem mindazokat, akik 1919. év január havában *Vágó Béla*, a budapesti szociáldemokrata párt titkára, később az ugynevezett tanácsköztársaság belügyi népbiztosa által Debrecenben az *Arany Bika-szálló* nagytermében tartott politikai gyűlésen jelen voltak s különösen emlékeznek a *Vágó Béla* által megtartott beszédre, hogy az államrendőrség I. em. 63. sz. szobájában, lehetőleg délelőtt 11-12 óra között rövid tájékoztató nyújtása céljából szíveskedjenek megjelenni. *Papp Lajos*, rendőrfőkapitány.

A debreceni hálezred zenekara. Zenészek azonnal felvétetnek, olyanok, akik már katonazenekarban szolgáltak, előnyben részesülnek. Jelentkezni lehet *Nóth Antal* ezredkarmesternél *Szent Anna-u.* 20. szám alatt.

Molykár ellen és nyári megőrzési vállalatot *Széchenyi-utca* 40. szám alá helyeztem át. Elvállalok mindenféle szörme és téli ruhákat megővásra. *Adler* szücs, *Széchenyi utca* 40.

Férfi és fiu sportsapkák és puha gallérok minden színben *Frank Imrénél*, *Piac-u.* 43.

Uj családi étkező és vidékiek találkozó helye a volt *Törő-féle* most *Buzás* vendéglő.

Mű láb, mű kéz, járógép, sérvkötő, haskötő, ferde növesű gyermekeknek acél fűzőt készít *Vitárius Sándor*, ki a gráci, bécsi, budapesti és a debreceni művészeti műhely vezetője volt. *Piac-utca* 18. sz. **Alföldi palota.**

Villamos szakmába vágó legkomplikáltabb munkákat készít és javít **Földvári** elektrotechnikai gyára *Széchenyi-utca* 55.

Gepirőnt, aki gyorsírásban is teljes gyakorlattal bír, mielőbbi belépésre keres *Hegedüs* és *Sándor* irodalmi és nyomdai r.-t., *Piac-utca* 34.

Legrosszabb nyakkenőit is újja alakítják *Péterfia-utca* 53. sz., az udvarban balra.

Festővaszont pótló *Raphael* lemezek, *olajfestékek*; új kották, könyvujdonságok, nyelvtanok, szótárak nagy választékban *Gárdos* könyvesboltjában. (*Püspöki palota*.)

Tanulók díjazással felvétetnek a *Hajdumegyei Vasöntőde*, *Gépjavitó* és *Olajütőhöz*, *Ujvárosi-ut* 5. sz. (*Gyermekmenhely* felé.)

Komlós divatház megyeház mellett. Női felöltők, kosztümök, blousok nagy választékban.

Fiu, leányka és bábé szalmakalapok megérkeztek *Frank Imrénél*, *Piac-utca* 43. *Dreher* mellett.

Végh Gyula szücs. Elsőrangú, modern és legnagyobb molykár elleni biztosító és megővő beraktározási vállalat (*Saját ház*) Debrecen, *Piac-u.* 4.

SZÍNHÁZ.

Az elnémult harangok

A szörnyűséges valóság megdöbbentő, lesújtó képe. Az elnémult harangok, mint regény, de a törhetetlen hit, a nemzeti erő felemelő, megnyugtató és reményeket fakasztó hitvallása, mint szindarab. Az oláh megszállás keserves rabigájából felszabadult Debreczenben a legaktuálisabb színmű: *Az elnémult harangok*, az első repriz-előadást zsufolt ház tapsolta végig. Senkisésem gondolt a darab technikai gyöngéségeire, a regényből kifordított szindarabok szokott hibáira, mindenki áhitattal tárta ki lelkét a színpadról feléje zengő igéknek és magába szívta a magyar örökkevalóság hitét és reményeit.

Az előadás a rövid előkészület ellenére is meglepően jó volt, csak itt-ott tette vontatottá a szerepnyújtás. *Bihari* Akos a református pap alakját inkább a regény, mint a szindarab hősnének játszotta meg, nem volt irányító központja a cselekménynek, nem volt cselekvő hős, de alakítása ebben az elképzelésben a játék nemesen egyszerű eszközeivel kiformalva komoly, stílusos művészi munka volt, zengő organuma elsőrangú hangszere volt az író tiszta magasztos honszeretettől izzó szavainak. *László* Gyula játszotta az oláh pópá alakját. Alakítása komoly, elmélyedő, a tudás és a megérzés kettős forrásából táplálkozó elsőrangú színészi munka volt, iskolás példája annak, miként szolgálhatja a magyar színész még oly ellenszenves, ma egyenesen gyűlöletes szerepben is a nemzeti eszmét; a tökéletes művészi öntudatosság eszközeivel festette élesen alá az oláh pópá lelketháborgató tulajdonságait és ezzel valósággal izgató erővel vitte bele a nézők lelkébe azt a tudatot, hogy a gyűlölet érzése, amely minden néző lelkében ég, indokolt és jogosult.

A többi szereplők is sok igyekezettel járultak hozzá a siker-

hez, a közönség tomboló lelkesedéssel ünnepelte a darab tendenciáját és a két főszereplőt.

A színházi iroda hírei. — *Honthy Hanna fellépte.* Honthy Hanna ma lép fel először budapesti útja után a Kis gróf operettben, partnere Járay Sándor lesz. — *Vasárnapi előadások.* Vasárnap a Csokonai-színházban délután *Az elnémult harangok* színműt játszik, melynek nagy sikere minden előadással telt házat biztosít. Este a Területvédő ligának lesz a diszelőadása. A Vígyszínházban délután négy és fél órakerészt mérsékelt helyárral Honthy Hanna felléptével a Lilli bárónő operett, este a Koldusgróf operett kerül színre. A címszerepet Járay Sándor játssza. — *Pillangó főhadnagy* operett hétfőn kerül színre Honthy Hanna és Járay felléptével.

Francia film az Arany Bika Moziban. Victor Cyrill Préda című 4 felvonásos drámája Gabrielle Robine főszereplésével. Előadások 7 és 9 órakerészt.

Fenillet Oktave regényét, a Művész becsületet mutatja be ma és holnap az Uránia, a főszerepet Henry Krausz, a Nyomorultak főszereplője játssza. Előadások 7 és 9 órakerészt.

Rajnai Gábor, Róth Ilá, Fenyvessy Emil filmen az Apollóban. Előadások 7 és 9 órakerészt.

Megjelent a Színházi Figaró szenzációs új száma. **Szántó Tivadár** zongoraművész világhírű színekben, érzésekben, erőben és hangulatban magával ragadó játéka-nak köszönhető. Április 20-iki koncertjére jegyek a Bika portásánál kaphatók.

SPORT.

Birkózás. E hó 18-án a D. Máv. T. K. által rendezendő házi birkózó verseny, mely a nagy állomás III. osztályú város-teremben délután 3 órakerészt kezdődik, igen érdekesnek ígérke-

zik. Erős küzdelemre van kilátás minden súlycsoportban. A versenyen a következő birkózók indulnak:

Pehelysúly: Markovits—Csukás—Zili II.—Keresztési—Tömöri—Takács II.—Szabó—Sinay—Szarvas II.

Könnyűsúly: Offran—Czipó—Szarvas I.—Hosszu—Nagy M.

Középsúly: Higyed—Takács I.—Hajcsák. V. J.

Országos mezei futó verseny. E hó 18-án vasárnap délután 4 órakerészt fogja megtartani a DEAC országos mezei futóversenyét a következő programmal: Ifjúságiaknak 3 és fél km. Senioroknak 6 km. A versenyre a legkiválóbb vidéki és helybeli egyesületek neveztek be. Előzőleg DEAC I/b—Vasutas I/b, utána DEAC I és DVSC tartanak barátságos futóball-mérkőzést.

A DEAC—DVSC football mérkőzése. A debreceni sportkedvelő közönségnek kellemes délutánt fog szerezni e hó 18-án, vasárnap. Debrecen két régi rivális csapata, a DEAC és DVSC. Az egyetemi csapat új erővel megerősödve — még pedig a BTC I. volt balszélsőjével és a Kolozsvári EAC-ból átlépett két játékosal erős ellenfele lesz a bajnokság valószínűsége szerinti győztesének, a Vasutas Sport Clubnak. A vasutas-csapat a következő felállítással fog kiállni: Gönczi, Bertók—Szolárszky II., Zöld—Keresztury—Medgyes II. Polgár II.—Németh—Szolárszky I.—Okrös K.—Poloneczky I. Előzőleg 2 órakerészt az I/b. csapatok játszanak. Bíró Zempléni. A két mérkőzés között tartják meg a DEAC országos mezei futóversenyét. Kisvasut közlekedés.

A DNySC választmánya apr. 18-án, vasárnap délelőtt fél 10 órakerészt a Kerekes-féle vendéglőben ülést tart, melyre az összes választmányi tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

Az a tudat, hogy Veron ezen a párnán aludt, ezzel a paplannal takarta be magát: lán-goló viziókig fokozta képzelődését. Egy darabig átengedte magát fantáziájára, vére és idege dobzódásainak: de mikor nyugtalan hanykolódása közt egyszer egy hajszál akadt a képén keresztül, egy hosszú, selymes, női hajszál: a lán egyszerűen oly hevesen tört ki rajta, hogy ki kellett az ágyból ugrani s a hideg bórdívanon hűteni le magát...

XXIX.

Öt hónap mulva Veron viz-szatért Arcból. Elment atyjához és tudatta vele, hogy még egy ideig Bacsóéknál marad. Aztán ott folytatja, ahol elhagyta. Visszamegy az iskolába. Legjobban szeretne a vidékre menni... Hogy miért? Nem mondta. Az apa nem szólt — se jót, se rosszat. Ha Veron hazajött volna egyenesen, a lehető leg-morcosabb képpel, medvemor-gással fogadja biztonnyal. Any-nyira megszokta e cinikus ter-mészetéhez illő, fesztelen kores-méletet, hogy nem jól esett

volna leánya rendszerető, pon-tos, számító házieregim-je alá kerülni vissza. Neki anarchia kellett a politikában, ugy, mint a magán életben. Hogy ezt Veron meghagyta neki: ezért olyan hálaféltét érzett. De mikor arra gondolt, hogy leánya az utált atyafiság közé megyen vissza: hálás felbuzdulása lelohadt, s beérte azzal, hogy nem káromkodott.

Apa és leány hidegen váltak el. Veron, aki megszokta rokon-szenvező környezetét finom bánásmódját, apja szeretetlen ri-degsége által visszataszítva — le-verten és mégis bizonyos meg-könnyebbülés közt hagyta el a lakását, ahol ő soha nem érezte azt az édes megindulást, ami a nőt elfogja, mikor tudja, tapasztalja, hogy szeretet és odaadás tárgya. A pincébe került virág nem élhet hervasztóbb, sötétebb napokat, mint aminőket ő élt az öreg ember oldalán, ki egész életét arra áldozta, hogy a világ elnyomottjai, szenvedői miatt folytasson küzdelmet és e közben a saját elhagyott, árva gyermekének elfeledte megadni azt a szeretetet, amit ő az el-

Akác-szőlőkarók!

Tölgy- és akác tűzifa, ölenként és aprítva házhoz szállítva, valamint szász, aprított vegyes galyfa fűzéshez igen alkalmas, ölenként 850 korona árban kapható.

EMERICH VILMOS

tűzifakereskedőnél.

Központi iroda: Matvan-utca 10. Tel.: Ujvárosi-utca 8. szám. Csapatkórház mellett.

Most ujonnan érkezett

Mauthner-féle kerti és virágmagvak, citrom, narancs, gyümölcs és cukorka, valamint Riz Abadie cigarettapapír és egész prima impregnált szőlőkötöző zsinog.

Lindenfeld J. Jenő

fűszer és rövidáru nagykereskedésbe
Gróf Degenfeld tér 7 sz.

Galyfa

ölenként hazra szállítva
K 400—megrendelhető

Kemény Béla és Tsa

tűzifa kereskedése,

Pesti utca 2. sz. és Piac-utca 72. sz. II. em.

Szt.

Pál-Gyógyintézet

Debreczen, róli. Egyházpáloza.

Hendelés egész nap.

Tüdőbeteg, asztmások,

idegbeteg, rheumások,

bőrbajosok, nemibetegsé-

gek a minden máta chro-

nikus bajok gyógykeae-

lésére, az összes termé-

szetes gyógytényezőkkel

felszerelt intézet.

Akác- és tölgyfát

minden mennyiségben
házhoz szállítva
ölenként és aprítva
méterenként

Polyánszky Orosz

tűzifakereskedő.

Piac-utca 58. szám és

Miklós-utca végén: Szoboszló-dí

A püspök atyafisága

— Regény. —

Írta: IVÁNYI ÖDÖN. (74)

Valér lángoló arccal nézett maga elé. Nem az bántotta, hogy legbensőbb, legjobb érzése egy koresmaasztal piszkos abroszára dobva, egy bekapott ember gunyjának tárgya lett: hanem az, hogy ez a kíméletlen száju öreg az igazat mondja. Magát akarta ő megnyugtani, a maga önző, féltékeny aggodalmát. Csakugyan a szívének prédikált az esze. Az okoskodás azonban nem használt. A szív visszafeselt, lánzógtott, dühös volt s a legsárgább féltékenységgel láza tört ki rajta.

Nem szólt egy szót sem, csak nézett maga elé. Arcának oly visszariasztó kifejezése volt, hogy egy vendég, aki az asztal tulnansó végén akart helyet foglalni, megijedt tőle s elhordta magát a másik asztalhoz.

Másnap Valér átköltözött Bacsó Péterhez s az első éjszaka-t a pamlagon fekvé töltötte. Az ágyban nem volt nyugovása.

nyomott milliók számára az elnyomóktól reklamált.

Valér az utcán látta újból Veront. Teltebbnek, ruganyosabbnak, előkelőbbnek, vidámabbnak, szebbnek találta. Elfelelt mindent e gyönyörű arányok, ez imponáló szépség, ez üde, erős ifjúság láttára. Szerelme, mint valami mámor, ugy szaladt föl a fejébe. Oda akart rohanni, hogy belenézzen e mély, e barna szemekbe, hogy gyönyörködhessek e duzzadt, friss száj okos, diskret mosolyában, hogy hallja azt a tiszta, mély hangot... Ekkor látta, hogy Kanut szemközt jön s a jó ismerős egyszerű bizalmasságával fog kezelt a lánnyal és hozzá szegődik.

Utánuk nézett. Kanut hatalmas férfiasága soha sem tűnt ugy a szemébe, mint e pillan-atban, Értette, hogy mért fordulnak meg az emberek s mért néznek az elhaladó pár után. A férfiak Veronon, a nők a kísérő férfin felelték a szemüket. Mindenki azt a gondolatot küldötte utánuk: Beh hatalmas, szép pár!

Folyt. köv.

Nagy választék! Szabott árak!

**Eljött a tavasz. - Eljön a nyár.
FEHÉR VÁSZON-CZÍPÓ T
beszerezheti már**

**HOL?
LINDENFELD H. ES TÁRSA**

**cégnél, Kossuth-utca 4. szám alatt,
ahol minden nagyságban kapható:**

**Baba cipők 20-25 számig. Gyermekek cipők 26-29 számig.
Fü. és leányka cipők 30-34 számig. Női cipők 35-40 számig.**

Szabott árak! Oriási választék!

Dr. HEGEDÜS NÉ
modern gyermek divatházában
Simonffy-utca 2. sz.
a legszebb gyermek
szemruha model-
lek, gyermek cipők,
harisnyák, mindenféle
gyermek ruházati cikkek,
prima gyermek gummi.
Megrendelésre a legszebb
kivitelben készítenek gyer-
mek fehérműt, an-
gol és francia ruháca-
kakat a legdróvidebb
időn belül.

Czukor

helyett használjunk

Reparin szirupot,

mely teljesen pótolja a cukrot
sőtésnél, fűzésnél, italhoz.

Gyári főraktár:

KRAUSZ TESTVEREK
élesztőnagykereskedőnél

Piac-utca 60. szám.

Friss élesztő
mindennap kapható.

RÁCZ

Bank és Kereskedelmi üzlet
Debrecen, Nyíregyháza, Kiskvárd.

Előjegyzéseket elfogadunk április hóban Debrecenbe érkező több vaggon 98-99%
aussigi rézgálicra
(kékkő).

Feltételek irrodánkban Piac-utca 19
(Turul Biztosító R. T. vezérigazgató) megtekinthetők. Ugyanott megvételre keresünk nagyobb mennyiségben cirokmagot.

**Nagy szandál vásár van a
NEMZETI NAGY BAZÁRBAN**

Dégenfeld-tér és Csapó-utca sark.

Cellulose felső rész) 20-25 számig 26-28 számig 29-35 számig
Ragasztott bőr talp) K 60.- K 70.- K 80.-
Disznóbőr felsőrész) K 76.- K 86.- K 95.-
Ragasztott bőrtalp)

Nagy szandál vásár

Cigaretta hüvely 3-as,

vattás, öngyújtók, fűskövek. Berlin, budapesti és bécsi cipőkrémek, negro, viasz, fonal, állványpapír, fénymaz, vaspor, kefe, meszezők, botok, pipák, tejkrem, Yes-puder és minden színű ruhafestékek érkeztek a

KÖZSZÜKSÉGLETI ÁRUHÁZBA

Csapó-utca 9. szám.

Pénzes társat

keresek jömenetelű
üzlettemhez nagyobb
biztos üzletek le-
bonyolítása végett.

Cim a kiadóban.

STEIER M. CZ.

régi cég alatt változat-
lanul legdivatosabb

férfiöltönyöket

szolid árban készít

Ken Steier M. Cz. cég üzletvezetője
Széchenyi-utca 1/b.

**Mézmaláta,
cukorpótló,**

likőr, rum, cognac, pe-
csenyeborok, csokoládé
s mindennemű csemege
nagy választékban
kapható

Burg Sámuel

fűszer és csemege üzletében,
Kossuth-utca 19. szám
Csokonai színházzal szemben.

Mindennemű

gazdasági és kertü magvak

nagy raktára

Gyémánt Géza és Tsa cégnél,
Piac-utca 58. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

VATÁR.	Hasonbérbe	VEGYÉS.
Hamis fogakat, öröket is veszek. József kir. herceg-utca 10.	kiadó 300-400 négyszög- öles parcellázott földek veteményezés céljára vagyongyárral szemben a Rotter-utcan esetleg egy holdas darabokban. Ertekezhetni Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth- utca 17. sz.	National kasszákat legjobban ké- szít Keszler, első debre- ceni műszerész, Szé- chenyi-utca 23. sz.
Veszek és adok mindenféle ékszer, ara- nyat, ezüstöt és drága- köveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 3.	Kézimunka üzlethez kevés tőkével társ keres- tetik. Cim a kiadóhiva- talba.	Mélegel sulyokat szakszerűen hi- telesítve javít. Bihary mérlegmester Miklós 18.
ELADÁS. Tűzifa ölenként és felaprítva Unió tűzifa részvénytár- saságnál beszerezhető - Ispotály-telep 1.	Egy szürke vászon és fekete fél cipő 37-es, 8 éves gyermeknek való alig használt sötét kék felöltő- eladó. Piac-u. 42. föld- szint 1.	Bármilyen meszelést elvállalok ugy- helyben, mint vidéken jutányos áron. Csokonai- utca 1.
Ké: szoba bútor, konyha- berendezés eladó. Cim a kiadóban.		Fehérmű gyermekruhavarrás, mo- dern harisnyaféjelés vagy bármilyen kézimunka ju- tányosan készül Csapó- utca 38. sz.

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R.-T.
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

**HORTHY
NAPTÁR
1920. ÉVRE
KAPHATÓ.**

Debreceni Üvegkereskedelmi r.-t.
volt Szabó Lajos Fia üzlethelyiségében
Tisza-palota.

Új üzletünkbe érkeztek:

Üveg, porcellán és obina-
ezüst dísz tárgyak alkalmi
ajándékoknak. Teás, kávé,
mocca készletek, Compot,
likőr, virágvázák, kristály
és különleges színekben.

Háztartási cikkek:

Kávé, teásosészék, bögrék,
csemegetányok, petro-
leum lámpák, vesszőbe
fonott üvegkorsók.

**A Hajdumegyei Vasöntőde
és Gépgyár**

Ujvárosi-út 5. sz. alatti ipartelep
(Gyermekmenhely felé)

modern olajmalommal
kibővítettelt.

Elvállal mindennemű gépjavi-
tási munkát. Meg-
rendelésre géprészeket ujon-
nan gyárt.

Raktáron tart saját gyártmányu
szecska- és répa-
vágókat, borsajtókat, komplett
kutszivattyukat, kazánrostélyo-
kat, dugattyúgyűrűket, vízve-
zetéki tárgyakat stb.

Elvállal mindennemű olajos-
magyat feldolgozás
céljából.

Ötenként kőszert öntés. Bármily-
nemű öntvény megrendelhető.
Ócska öntött vasat minden
mennyiségben vesz

Engel és Tsa.

Cukorpótlásra alkalmas

szirup

kapható

Rákóczi-utca 13.
Almádia konzervgyár.

Gummbélyegzők

gyorsan és pontosan

készülnek a

DEBRECENI ELSŐ

BÉLYEGZŐGYÁR

ÉS KÖNYVNYOMDÁBAN

PIAC-UTCA 81. SZÁM

Magyar szerzők újabb művei:

Krudy Gyula, A betyár
Álma K 18 -
Szomabázy István, Ba-
rátim a halottak K 22 -
Méray Horváth Károly,
A Léggium K 18 -
Gaal Andor, A bibor-
ruhás asszony K 24 -
Leikes Nándor József,
A kuruc ég alatt K 22 -
Komáromi János, Elment
a nyár. K 24 -

10% felár.

Kapható:

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai részvény
társaság könyvkereskedésében.

Felolós szerkesztő:

Dr. HEGEDÜS LORÁNY

Kiadó:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR

irodalmi és nyomdai részvény-társ.